

mișcă într-o modestă stilizare, ferită de avântate ispite componistice, lăsând numai Golemului (Carol Marcovici) și lui Rabi Lev (Abram Naimark) privilegiul prim-planului și al mobilității în expresie. Este o performanță a renunțării care se cere subliniată, măcar prin notarea numelor actorilor respectivi: Seidy Glück, Beatrice Abramovici, Mano Rippel, Monu Grün, Rudy Rosenfeld, Samuel Fischler, Adrian Lupu.

Aparenta paupertate expresivă a interpretării, căreia tonul și ritmica interioară a incantației, arar bruscate de explozii gestice sau verbale, îi conferă nobletea misterului, e învăluită, cu divers sugestivă forță, de aburul scenografic, conceput, din proiecții cabalistice, de Lucu Andreescu, și de ilustrația muzicală a lui Cornel Cezar, nu o dată tulburătoare prin accentele și coloanele ei melodice, specific evocatoare. Un spectacol care își extrage puterea emoțională și de semnificație din echilibru și sobrietate, fără a pierde, prin aceasta, darul inefabilului.

Florin Tornea

Teatrul „C. I. Nottara“

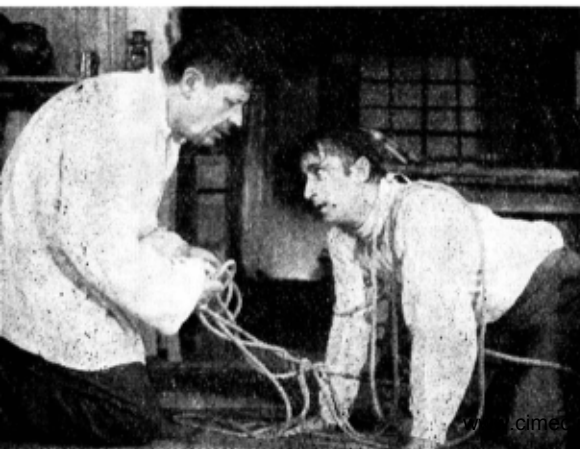
NĂZDRĂVANUL OCCIDENTULUI

de J. M. Synge

Unele piese au un destin ciudat: multă vreme „plutesc în aer“ și nu izbutesc să se întruchieze scenic, toată lumea alcătuieste pentru ele distribuții ideale, actorii le visează, și când, într-un târziu, ajung marea clipă a premierei, se observă că nimic din

tot ce s-a plănuit nu seamănă cu realitatea. Așa s-a întâmplat și cu *Năzdrăvanul Occidentului* — făcea parte dintr-un secret teazaur sentimental, și iat-o azi, pe scenă, o micuță decepție fără consecințe și ușor de uitat.

Nu sînt totuși convinsă că e vina piesei: asemenea scrieri, rotund închise în misterul lor poetic, indiferente la artificii și obsesii ale modei, nu se lasă atît de ușor înghițite de timp, păstrîndu-se intacte prin calitatea literară. Impresia e mai de grabă a unui dezacord de lectură, de pe urma căruia, pe scenă, rezultă o deformare a imaginii. Ion Olteanu (regia) și Teodora Dinulescu (scenografia) au construit acțiunii un cadru foarte concret, cu nenumărate obiecte menite să sugereze „viața textului“: încăperea prăvăliei-circiumă a familiei Flaherty e înțesată de scaune, lavițe, ulcioare, tejghele, foale, mături, saltele etc., grijuliu patinate, costumele sînt pitorești și evocatoare, nu lipsește nici sonorizarea adecvată (țipete de păsări, lătrat de căini). Realismul „fotografic“ al unei înscenări nu e însă o garanție pentru adevărul ei profund; atmosfera aparte s-a pierdut și în locul ei a rămas comedia frustră, ancorată pe aceleași date de mediu și de epocă, dar lipsită de substratul tainic de umanitate. Regia pedalează excesiv pe răsturnările de situații, smulgîndu-le din ambiguitatea lor funciară, schematizîndu-le și alterîndu-le simplist, pe caricaturizarea unor personaje, căruia le-a fost absolutizată fățiș cite una din multiplele lor fațete. Bătrînul Mahon e astfel numai un bețiv smecher ascuns sub o mască de cretin, cu schime și gag-uri dintre cele mai comune; văduva Quin, încă tînără, tentantă și provocatoare, devine un munte de feminitate agresivă, prăvălindu-se la propriu asupra unui băiețel firav; iar fetele stîrnite de prezența bărbatului necunoscut își pierd orice control asupra comportării. Eroarea sa e de a nu fi sesizat că sub pedala comică răspunde tot timpul un resort tragic, că existența aceasta redusă la elementar e departe de a fi doar o zonă a erotismului senin și triumfător; piesa există tocmai prin ambivalența ei fundamentală; ceva amenințător pîn-dește sub faldul glumei și al jocului liber. Muțimea e aspră, încorsetată de lege și morală, cu fulgerătoare izbucniri sălbatice, reacționînd neprevăzut și schimbător, cu inconștientă și cruzime; iar fetele exultînd sub excitația senzaționalului sîngeros, la fel de disponibile pentru a iubi și a ucide, sînt tot ce poate fi mai opus unei reprezentări idilice și amuzante. *Năzdrăvanul* Christy e

Sandu Sticlaru și Lucian Dinu

un produs al acestui mediu complicat și straniu; la el, minciuna se confundă cu aspirația spre ieșirea din crisalidă, impertinența cu ingenuitatea; e un strămoș încă viu și vibrant al familiei de mitomani și cabotini a: iluziei căzuți victime propriului lor har, din care fac parte Billy minciinosul și alți „colaterali” zămisliti din frustrare și din puterea de a visa. Zbaterea sa inutilă între triumf și cădere, experiența de cunoaștere a „umanului demonic” pe care o parcurge sint dramatice.

Actoricește, spectacolul rezervă de asemenea extrem de puține satisfacții, deși rolurile piesei sînt „bucăți de rezistență” perfect construite din umbre și lumini. Corect profesională este evoluția lui Lucian Dinu, interpretul „năzdrăvanului”; actorul nu are toate datele de canoare și fantezie cerute, dar a făcut mari eforturi pentru a le suplini și a renunțat cu bune rezultate la niște mai vechi deprinderi de joc superficial. Nu e și cazul lui Sandu Sticlaru (bătrînul Mahon), prea sigur pe atu-urile sale, uzînd fără scrupule de trucuri verificate... Camelia Zorlescu (Margaret Flaherty) se resimte de pe urma lipsei antrenamentului de joc; în momentele de solicitare mai intensă, vocală și de mișcare, mijloacele ei se dovedesc insuficient de plămezi și de expresive. L-am urmărit cu plăcere pe Mihai Pruteanu (Shawn Keogh, plin de credință în fiecare situație dată și minuțios în execuție) și cu oarecare jenă pe Dodi Caiian Rusu (văduva Quin, înclinată spre șarjarea unui raport care și așa nu o prea favoriza). Scena e traversată și de interpretări amatorești, care evident nu sînt de natură să ridice nivelul spectacolului.

Ileana Popovici

Lucian Dinu și Camelia Zorlescu în „Năzdrăvanul Occidental”, la Teatrul „C. I. Nottara”

cunoaștem fața unui alt colectiv belgrădean, oaspete de astă dată al teatrului nostru din Baia Mare.

Aducerea „la zi” a situațiilor și tipurilor comediilor clasice, tratarea liberă a textului într-o prelucrare, adaptare sau localizare, fie ea muzicală sau nu, a devenit o operație curentă pe scenele centrale sau periferice ale lumii. Cu dezinvoltura cu care teatrul de curte european, înveșmînta eroii și eroinele tragediilor antice în costumele secolului XVIII, întîlnim azi pe scene minijupa, blue-jean-ul și celelalte accesorii vestimentare ale tineretului mai mult sau mai puțin „hippy”, atribuite personajelor molieresti, goldoniene sau shakespeareene. În consecință, timpuria comedie shakespeareană *Doi tineri din Verona* a fost îmbrăcată și machiată în stilul și manierele anului 1970. Prin costumație, prin ritm și mai ales prin gestică corespunzătoare străzii de azi, se precizează în primul rînd intenția regizorului Minia Dedici, de a plasa tribulațiile amoroase ale personajelor în contextul moravurilor noastre. Pentru a sublinia aceeași idee, montarea se desfășoară sub semnul sonetului XL, recitat cu suavitate ca un „motto”: „Iubitei mele de-i primești iubirea / De dragul meu, eu nu te pot huli...” Labilitatea sentimentelor, ușurința, superficialitatea angajării în dragoste, schimbarea neconținută a partenerilor, infidelitatea, împăcarea rapidă, toate aventurile celor doi tineri din Verona shakespeareană își pot afla corespondențe directe, azi. Am regretat însă tratarea inconsec-

Teatrul Contemporan din Belgrad

DOI TINERI DIN VERONA

de Shakespeare

Schimburilor culturale tot mai frecvente dintre colectivele noastre teatrale și scenele vecine, le datorăm și vizita Teatrului Contemporan din Belgrad. La scurt timp după prestigiosul turneu al Ansamblului Dramatic Jugoslav, cu două opere de amplă respirație epică (în contra-vizită cu Teatrul „Nottara” din București), am avut prilejul să